

De Bibliotheek

DE BIBLIOTHEEK

Lotte Borg

PROLOOG

De tranen stroomden over zijn wangen, maar er kwam geen geluid. Langzaam haalde hij het kussentje van haar gezicht en legde het zorgvuldig naast haar neer. Hij had het zachtjes over haar mond en neus gedrukt toen hij dacht dat haar geest vertrokken was. De manier waarop ze wilde heengaan hadden ze uitgebreid met elkaar besproken. Ze had gelukkig geen enkele weerstand geboden. Blijkbaar kon ze het nog steeds, zoals ze ook had beweerd. Ze had haar ziel via haar kroonchakra uit haar lichaam laten opstijgen. Heimelijk was hij toch bang geweest dat ze zou tegenstribbelen en hij zich een moordenaar zou voelen.

Ze hadden het samen zorgvuldig voorbereid, haar heengaan. Op een van haar mindere dagen had ze voor de zoveelste keer geroepen: “Mijn tijd zit erop, ik zal binnenkort gaan.” Ze zag er vastbesloten uit. En omdat ze een blauwe baby was geweest, in ademnood geboren, en later nog allerlei caraklachten had gehad, leek het haar veilig om toch een kussentje stand-by te hebben. Ze vermoedde dat ze het ook zonder het kussentje wel kon, maar daar durfde ze toch niet helemaal op te vertrouwen. Hij had ermee ingestemd.

En zo zat hij daar, vol van verlangen naar het verleden. Ze was nog geen kwartier weg.

Op de automatische piloot had hij de dagen erna de zaken afgehandeld. Gestructureerd als ze was, had ze een lijst achtergelaten met dingen die hij nog zou moeten doen en mensen die hij nog moest bellen. Ze wist dat hij kon verzinken in verdriet en dan niet van zijn plek kon komen. Zij had het goed geregeld.

En toen stonden ze daar met een klein clubje in de aula van het crematorium, zoals ze had gewenst. Ze wilde geen treurende groep om haar kist terwijl zij zo had terugverlangd naar ‘de andere kant’. “Nodig de mensen maar uit in de kroeg en drink een glas van mijn lievelingsbubbels op mij,” had ze gezegd.

En haar wil zou geschieden... maar anders dan ze had kunnen voorzien.

Thei zat rechtop in bed. Met een schok was hij wakker geworden, badend in het zweet. Hij kreeg geen lucht meer. Thei keek snel naar Esmeralda en toen naar de klok: 04.24. Dit was al de derde nacht op rij, en weer op dezelfde tijd. In zijn droom hoorde hij steeds een stem die hem iets duidelijk probeerde te maken, maar hoe hij zich ook inspande, hij kon niet verstaan wat er werd gezegd. Hij zag in die droom een bewegende mond en had het sterke gevoel dat die bewegende mond iets met ‘thuis’ zei, maar hij kon er niets van maken. Heel voorzichtig maakte hij aanstalten om uit bed te gaan.

Gelukkig maar dat Esmeralda een vaste slaapster was. Zo vertrokken in de avond en in diepe slaap tot hij ’s morgens te veel lawaai maakt met de koffiemachine. Ze maakte er altijd een grapje over: “Ik kan nog net mijn benen binnen boord trekken als ik mijn bed zie en moet door Thei op mijn achterhoofd geslagen worden om er weer uit te komen.”

Thei liep naar de keuken en keek vanuit het raam naar de straat. Geen bewegingen nog. Hij was doodmoe, maar beseftte ook dat hij geen oog dicht zou doen als hij terug in bed zou gaan. Dat was hem de eerste nacht dat hij met ademnood en zwetend wakker was geworden ook niet gelukt. Hij was toen blijven liggen en had geprobeerd met zijn ogen dicht de beelden van de bewegende mond terug te halen. Dit was deels gelukt, maar van de bewegende mond kon hij nog steeds geen verhaal maken. Wel was zijn benauwdheid toegenomen. De tweede nacht was hij eruit gegaan en had doelloos in het donker naar buiten gestaard. Zich afvragend wat er met hem aan de hand kon zijn. Waren het zijn luchtwegen? Of was het angst? Maar waarvoor dan? Alles was in orde, zijn bedrijf floreerde, zijn vrouw was happy, ze hadden een pracht van een dochtertje... Esmeralda was misschien in toenemende mate ontevreden over zijn werktijden – hij was meestal te laat om nog wat vaderlijke plichten te verrichten – maar ze hadden het toch heel goed? De inkomsten uit zijn bedrijf Game On maakte dat zij ruimschoots voldeden aan de standing die de aristocratische familie van Esmeralda had. En dat had hij wel mooi zelf verdiend.

Hij werd opeens onrustig. Misschien kon hij vandaag gewoon wat vroeger naar de zaak gaan en vanmiddag wat eerder thuiskomen, slapen kon hij toch niet meer. Thei sloop naar hun luxe dress room en haalde daar een donker pak, een overhemd, sokken en ondergoed uit. Daarna liep hij naar het oostelijke gedeelte van het huis en nam een douche in de badkamer die bij de logeerkamer hoorde,

om Esmeralda niet wakker te maken. Nog even liep hij langs hun slaapkamer. Esmeralda was nog steeds van de wereld. Er verscheen een lachje op zijn gezicht, waarbij zijn hoofd automatisch naar één kant bewoog. Toen hij al bij de voordeur stond, besloot hij nog een briefje te schrijven: “Ben vroeg weg, dus lekker vroeg thuis. Dikke kus voor beide dames, Thei.” Hij legde het briefje in de keuken bij de koffiemachine. Zachtjes trok hij de voordeur dicht en stapte in zijn comfortabele Mercedes op weg naar een vroege ochtend op het werk.

Ook wel eens goed om de gamebouwers die de nachtelijke uren verkozen boven een dagritme weer eens te zien, ging het onderweg door hem heen. Vroeger was hij veel vaker op ongeregelde tijden aan het werk geweest. Of zou hij moeten zeggen: was hij bijna altijd op het werk te vinden geweest? Hij wist heel goed dat zijn succes erin was gelegen dat hij die creatievelingen kon binden én scherp houden. Dat deed hij door hen tot het uiterste te drijven, maar ook door hun veel vrijheid te gunnen. Ze werkten wanneer zij wilden in een ruimte die niet aan werken deed denken. Thei zorgde voor een mooie, relaxte omgeving met vele loungebanken, de beste hardware, goede koffie en gezonde smoothies, maar zijn mensen wisten ook dat hij resultaten eiste. Hij was zelf de bedenker van hun eerste strategische games geweest, en die hadden hen groot gemaakt. Thei wist namelijk precies hoe hij gamespelers verslaafd kon maken aan de overwinning en kon laten groeien in het spel door slimme strategieën aan te bieden, voldoende manipulatiekracht in te bouwen en vuil spel toe te laten waar nodig om de victorie binnen te halen. En nog steeds was Thei de bedenker van veel succesvolle games, die door de grote concurrentie op de markt echter maar een kort leven hadden. Je moest beslist scherp en alert blijven, steeds met iets nieuws komen en voldoende advocaten in dienst hebben om de goedkope kopieerders de baas te blijven, zo had hij geleerd.

De helft van zijn tijd bracht Thei door met brainstormen met de spelbedenkers. Ze vonden het heerlijk om met hun benen op tafel met hem in zijn kantoor te zitten om verschillende scenario's te verkennen en die vervolgens in de spelen uit te werken met de modernste technieken. In die technieken zelf verdiepte Thei zich minder, maar hij hield wel heel scherp in de gaten wat zijn concurrenten deden. Als zijn eigen computerfreaks beweerden dat iets niet kon, kon hij fel naar hen uitvallen: “Zijn zij dan slimmer dan wij? Of wordt het tijd dat ik ander personeel zoek?”

Ja, zijn mensen waren wel gek op hem, maar hij had na hun succesvolle start ook strakke regels moeten invoeren, die Marsha, zijn secretaresse, strikt voor hem bewaakte, om de toeloop naar zijn kantoor enigszins in te dammen. In die begintijd liep iedereen maar zo zijn kantoor binnen om willekeurig welk persoonlijk probleem aan hem voor te leggen. Dat liep de spuigaten uit. Maar het was toch ook een hele leuke tijd geweest, bedacht hij. De ochtend was nu voor de crea-

tieven en de middag voor zijn administratieve personeel, de controleur, de mensen van personeelszaken en vooral voor de advocaten.

Nog nagenietend van de beelden uit vroegere tijden, gleed zijn auto het bedrijfs-terrein op en zag Thei in de rechtervleugel van het gebouw het bekende, gedempte licht van de werkruimten, aangevuld met de kleine lichtjes van de verschillende monitoren die aan stonden. Energiek stapte hij naar binnen, blijkbaar ben ik mijn vermoeidheid weer te boven, dacht hij. Terwijl hij de portier een teken gaf met zijn vinger tegen zijn lippen, liep hij direct naar zijn kantoor, recht tegenover de ingang. Die plek, in het centrum van het bedrijf, had hij bewust gekozen. Hij deed zijn bureaulamp aan, liet zijn kantoortas vallen en ging toen naar de koffiemachine in de rechtervleugel. Eerst koffie. Met het bekertje in zijn hand snoof hij de sfeer op zonder nog te worden gezien. Heerlijk. Hij genoot van het verwilderde getik van sommigen achter de monitoren, terwijl anderen in de loungehoeken games aan het testen waren, soms ook games speelden van hun concurrenten. Een bedrijvigheid die hem tegelijk deed denken aan een jongenskamer en aan een groep niet te stoppen idioten met goede ideeën. Het gaf hem energie.

Hij liep behoedzaam terug naar zijn eigen kamer – hij wilde liever nog niet gezien worden – startte zijn pc op en zag met lede ogen toe dat zijn mailbox meteen volliep. Zijn ogen gleden over de binnengekomen berichten en hij scande ze in één oogopslag. Er leek weinig aan de hand, verschillende nieuwe verzoeken tot gesprekken. Hij gaf voor elk bericht een urgentienummer door aan Marsha, die de verzoeken vervolgens automatisch in zijn overvolle schema zou inplannen. Om acht uur gingen automatisch de tl-lichten van de linkervleugel aan en schrok Thei op uit zijn overpeinzingen. Hij was blijven hangen in een gevoel van onbehagen. Zijn mail had hij gedaan, maar wat nu? De onrust van de afgelopen nachten was zonder dat hij het in de gaten had gehad als een sluipmoordenaar teruggekomen. Wat had hem zo benauwd gemaakt? Hij had toch plezier in zijn bedrijf, zijn gezin en in alles wat hij deed? Ja, het was vaak erg druk, maar daar hield hij van. In feite kon hij niet zonder.

Daar was Marsha, met verse koffie.

“Ik zag dat je je mail al beantwoord had en dacht dus: die kan best wel een refreshment gebruiken. Je eerste mail was van half zes,” sprak ze vol verbazing uit.

“Ja, ik was vroeg vanochtend en heb Esmeralda beloofd om eerder naar huis te gaan. Kun je mijn afspraken van na drieën cancelen en herplannen? Zet maar wat naar de ochtend.”

“Ik doe mijn best,” riep Marsha, die meteen aan de slag ging met Thei’s agenda.

Tegen elven kon Marsha hem melden dat zijn agenda was schoongeveegd en dat zijn lunchpauze was vervangen door een lunchgesprek. Om drie uur kon hij naar zijn gezin. Thei keek blij en opgelucht naar haar, eindelijk een belofte aan Esmeralda die hij kon nakomen.

De dag verliep verder normaal. Thei hield een paar pittige gesprekken, waar hij intens van genoot. Dat hing niet zozeer af van de persoon met wie hij sprak, maar meer van het feit of hij strategisch werd uitgedaagd. Tijdens het laatste gesprek van die dag zat er een onervaren advocaat tegenover hem, die te veel woorden gebruikte voor te weinig inhoud. Thei ergerde zich aan de man en wilde snel van hem af, maar dat lukte niet goed. Toen ging ook nog de telefoon. Het was Marsha.

“Ja, wat is er zo belangrijk,” hoorde hij zichzelf blaffen.

“Ik heb een zekere Carian aan de lijn, ze zegt dat ze je moeder is, en het lijkt dringend.”

Zijn ogen gleden even naar het plafond. Carian, mijn hemel, dacht hij in een razend tempo, wat moest zij nu opeens van hem. Hij had allang geleden afscheid genomen van zijn familie in Nederland. Hem hier bellen op de zaak, terwijl ze dit nummer niet eens had, wie had zij in godsnaam ingeschakeld om hem te vinden? Thei voelde opnieuw een benauwdheid opkomen. Geïrriteerd zei hij:

“Zeg maar dat ik bel op een moment dat het mij uitkomt.”

“Maar het lijkt echt urgent en ze gaf aan dat ze al even gewacht had om jou te bellen,” probeerde Marsha met enige vasthoudendheid. Thei herkende haar zachte, maar doelmatige druk en hij wist dat hij maar beter naar haar kon luisteren. Meestal had Marsha het bij het rechte eind. Hij knikte naar de jonge advocaat, wiens naam hij kwijt was.

“Neem maar contact op met JJ, John Johnson, hij weet alles van het ontwerp van de game en ook van die van de concurrenten en de case tegen Miamare lijkt erg op jouw zaak. Ik zou daar eerst maar eens induiken.”

De jonge advocaat pakte omzichtig zijn papieren van tafel en sloop de deur uit. Thei zuchtte. Zijn hart klopte in zijn borstkas, hij kreeg opeens minder lucht. Zou er iets met mijn vader zijn? Waarom moest Carian hem na al die jaren anders bellen? Hij leek even een paniekaanval te krijgen, maar zette zich er overheen.

“Oké, verbind maar door, Marsha,” riep hij na een paar tellen stilte door de telefoon.

“Met Thei, wat is er zo belangrijk om me hier te bellen?”

“Ik wist niet of je het al wist”.

“Wat al wist?”

Opnieuw be kroop hem een onbestemd gevoel van angst. Had zijn vader de strijd echt opgegeven?

Even was het stil.

“Dat Ariana dood is,” zei Carian.

Een enorm gevoel van opluchting overviel hem. Gelukkig niets met zijn vader.

“En?” hoorde hij zichzelf zeggen.

“Ze was wel je moeder.”

“En... jij toch ook?”

“Ja, maar toch, ze was je moeder, en ze is er nu niet meer. Ze wordt in besloten kring gecremeerd en ik vroeg mij af of jij daarbij wilt zijn. Om haar een laatste dienst te bewijzen,” voegde ze er op een nadrukkelijke toon aan toe.

“Laatste dienst bewijzen, dat is jouw beleving, Carian. Ik zit daar anders in.”

“Nu, het is niet dat ik je niet gewaarschuwd heb. Heb jij dan helemaal geen bedenkingen over het verleden?”

“Nou nee, het gaat mij goed, vooral sinds ik uit Nederland weg ben. Verpruts dat nu niet, Carian.”

“Oké, ik probeer er wel op mijn manier achter te komen.”

“Hoe bedoel je.”

“Nu, nu ik ouder word, begin ik pas te twijfelen aan alles wat er is gebeurd, aan alles wat ik heb gevoeld en gedacht en over wat het doel van alles is geweest. Maar als jij dat niet zo ervaart, is er niets aan de hand. Bel me maar als je daar behoefte aan hebt.”

Een korte klik van de telefoon aan de andere kant. Thei bleef verbaasd staan met de hoorn aan zijn oor. Dit was toch niet Carian die als eerste de verbinding verbrak? En behoefte? Nee, die had hij niet.

Hij keek naar de klok. Kwart over drie. Te laat, maar gelukkig wist Esmeralda niet wat vroeg thuiskomen was...

Gehaast en gespannen als een veer sprong Thei in zijn auto. Hij haatte het als hij dingen niet kon voorzien. Moest hij dan naar Nederland gaan? Wat zou dat voor verschil maken, nu Ariana toch al dood was? Hij had zijn leven in Nederland toch afgesloten? Hij was er al meer dan vijftien jaar niet geweest en hij had al die tijd niemand gemist. Waar kwam toch die enorme druk vandaan? Het beeld van de mond die hem iets wilde vertellen was ineens weer opgedoken. Wat wilde die klotemonnd hem vertellen? Even dacht hij aan zijn moeder. Was zij in rust gestorven of had zij hem misschien nog iets willen zeggen? Wat was daar zo dringend aan? Zijn gedachten gingen terug naar vroeger, naar het huis met de keukentafel. De keukentafel die zo belangrijk voor Ariana was geweest, waaromheen zich het leven afspeelde. Het dorp, de IJssel. De gedachte aan het dorp en de keukentafel maakte hem rustig, een heel ander gevoel dan de hectiek van zijn huidige leven. Wat was dat toch, die gedachte die hem al vanaf zijn kinderjaren had achtervolgd, de gedachte om rijk te gaan worden? Vroeger kon hij intens genieten van zijn fantasieën over hoe hij dat zou aanpakken. Maar nu hij zijn eigen fantasieën verre had overtroffen, vroeg hij zich wel eens af wat het hem eigenlijk had gebracht? “Hoe meer geld, hoe meer zorgen,” had hij wel eens gekscherend geroepen. Maar daar meende hij natuurlijk niets van.

Thei draaide de oprijlaan in en klikte met de afstandsbediening de garage open. Esmeralda kwam hem met open mond tegemoet.

“Dit is echt een verrassing, zo vroeg had ik je echt niet verwacht.”

Hij keek haar glimlachend aan.

“Misschien hebben we zelfs tijd om naar de club te gaan, wat te drinken voor we Tamara bij de opvang ophalen. Ik ben daar al in een eeuwigheid niet geweest,” ging Esmeralda verder terwijl haar ogen schitterden bij die gedachte.

“Het is jouw tijd, jij mag kiezen” zei Thei vol begrip.

“Ik trek snel even iets anders aan, ben zo weer beneden.”

Esmeralda holde de trap op.

“Kan ik zo mee,” riep hij haar nog achterna.

“Natuurlijk, je ziet er top uit in dat donkere pak,” schreeuwde ze terug vanuit de dress room.

Dat wist hij wel, maar hij hoorde het graag iemand tegen hem zeggen.

Wanneer zou hij het haar vertellen? In de club, bij haar favoriete cocktail? Of nadat hij een besluit genomen had? Hij was er nog niet uit. Het hele geval bleef in zijn hoofd rondtollen en dat maakte dat hij zijn onrust maar niet kwijt kon raken, ook al lukte het hem om heel luchtig tegen Esmeralda te doen. Het beroerde was dat als hij de beelden en gedachten aan de situatie in Nederland wegdrukte, hij daar ook weer onrustig van werd. Dit gevoel herkende hij wel van andere momenten waarop hij spannende beslissingen moest nemen. Die spanning hield aan tot hij wist wat hij moest doen. Maar wat was hier zo spannend aan? Hij was niet eens uitgenodigd voor de crematie. Esmeralda kwam de trap af.

“Ready to go,” zei ze met een grote grijns.

Ze stapte in de auto en stak meteen van wal.

“Hoe vroeg was je vanochtend weer wakker? Ik maak me zorgen, weet je. Had je weer hetzelfde als gisteren en eergisteren? Angstzweet en ademnood?”

“Ja, zoiets, maar er is nog iets gebeurd.” Thei voelde dat hij haar iets moest zeggen. “Ik ben vandaag gebeld door Carian.”

“Door Carian? Maar daar heb je toch in jaren niets meer van gehoord. Ben je daarom zo onrustig?”

Thei keek Esmeralda aan, had zij zijn spanning opgepakt? Hij had eigenlijk nooit iets voor haar verborgen kunnen houden.

“Ze belde me om te vertellen dat Ariana is gestorven. Ze vroeg of ik daarvoor naar Nederland zou willen komen.”

Esmeralda’s mond zakte open.

“En... wat heb je gezegd.”

“Dat ik mijn verleden daar heb afgesloten.”

“En is dat waar?” vroeg Esmeralda na enige tijd, terwijl ze Thei nieuwsgierig bleef aankijken.

Wat leek ze eigenlijk veel op Ariana, dacht Thei. Ze had altijd meteen in de gaten als er iets niet klopte en dan kon ze handig doorzeuren tot ze wist hoe het zat. “Begin jij nu ook al...” zei hij net iets te geïrriteerd. Carian leek ook al met het verleden bezig te zijn. Maar ik heb er geen behoefte aan”.

“Je lijkt er anders aardig door van slag te zijn. Weet je ook hoe ze is gestorven?”

“Nee, geen idee,” klonk het kortaf.

Ze waren inmiddels aangekomen bij de club en tijdens de pijnlijke stilte die gevallen was, legde Esmeralda even haar hand op Thei’s been.

“Kom op, eerst een borrel,” en meteen ze stapte uit.

Terwijl ze een vrolijk gezicht opzette, zag Thei dat haar hersenen overuren maakten. Gemaakt vrolijk gaf hij aan de bar de bestelling door terwijl hij haar aankeek om vast te stellen of de cocktail die hij voor haar bestelde in orde was. Ze knikte en liep door naar een tafeltje bij het raam. Hij liep haar peinzend achterna. Zou het verleden hem dan nooit met rust laten?

Het was stil tot de ober hun drankjes kwam brengen. Thei bracht even kort zijn glas met de dubbele whiskey op ooghoogte en nam toen een stevige slok. Esmeralda zat bedenkelijk aan haar cocktail te nippen.

“Denk je dat jouw nachtelijke avonturen hier iets mee te maken hebben?” vroeg ze voorzichtig.

Hij keek haar vragend aan. Van die mond had hij haar niets verteld. Ook niet dat hij dacht dat er iets met ‘thuis’ werd gezegd.

“Denk jij dat dan?”

“Ik weet het niet, maar het zou zomaar kunnen,” zei ze. “Zou je toch niet gaan? Je weet nooit of je er later spijt van krijgt.”

“Zullen we het even over iets anders hebben, ik ben er eigenlijk wel klaar mee. En het is nu tijd voor jou. Hoe is het eigenlijk met jou?”

Er volgde een standaard gesprek over haar ouders en over Tamara, maar ze waren er allebei met hun gedachten niet bij.

Opnieuw werd Thei die nacht benauwd en zwetend wakker. En opnieuw keek hij eerst naar Esmeralda en toen naar de klok. Zelfde tijd, 04.24. Esmeralda bewoog en daarom probeerde hij stil te ademen, maar ze werd toch wakker. Ze wist ineens weer dat ze die avond samen een film hadden gekeken in bed, maar Thei was halverwege in slaap gevallen. Bekaf waarschijnlijk van die korte nachten. Ze ging rechtop zitten en legde een arm om hem heen.

“Iemand probeert mij te zeggen dat ik naar huis moet gaan,” fluisterde Thei.

“Misschien moet je dat dan ook maar doen,” fluisterde Esmeralda terug. “Je hebt altijd een goede intuïtie gehad. Misschien komt die nu wel in een andere vorm.”

Ze keken elkaar aan.

“Maar de zaak dan en jij?”

“De zaak is er heus nog wel als jij terugkomt. Je hebt niet voor niets een duur managementteam. Ik zou willen dat je er veel meer gebruik van maakte. En ik ben er ook nog wel.”

Ze gaf hem een dikke kus op zijn wang.

“Kom, ga meteen pakken, je hebt hier toch geen rust meer, ik zal ondertussen uitzoeken welk vliegtuig je kunt nemen...”

Op het vliegveld had hij nog wat instructies aan Marsha en zijn team gemaaild, maar tijdens de vlucht had Thei toch nog veel zitten piekeren. Het kwam wel goed uit dat het in Nederland avond was en hij zo zijn bed in kon. Marsha had een auto gereserveerd en een hotelletje geboekt in IJsselburg, De Herberg, in de dorpskern. In de auto beseftte hij opnieuw dat hij geen idee had wanneer zijn moeder gecremeerd zou worden, het kon net zo goed morgen al zijn. Hij wist nog niet hoe hij een en ander moest aanpakken en of besloten echt betekende dat hij er niet bij mocht zijn. Maar goed, hij zou morgen meteen Oscar, de partner van zijn moeder die hij nog nooit ontmoet had, bellen, daar was het nu te laat voor.

Thei had als een blok geslapen. Toen hij wakker schrok, zag hij dat het al over tien was. Was zijn wekker niet afgegaan of had hij er doorheen geslapen? Hij had niet eens zijn koffer uitgepakt, alleen zijn toilettas eruit gehaald en was toen met kleren en al op bed neergeploft. Hij pakte de telefoon en belde de receptie.

“Kan ik nog een broodje krijgen en een kan koffie?”

“Uiteraard meneer, met warme melk?”

“Nee, nee, heet, sterk en zwart, en een broodje kaas is goed.”

Hij wachtte tot zijn ontbijt was binnengebracht en schoof toen snel de douche in. Hij liet het warme water in krachtige stralen over zich heenkomen en dat deed hem zichtbaar goed. Met een handdoek omgeslagen, schonk Thei wat koffie in en nam hij een hap van zijn broodje. Hij zocht het vaste nummer van Ariana in zijn telefoon. Gelukkig had hij het nooit verwijderd. Hij hoopte dat het nog steeds hetzelfde was.

Het kreeg meteen het antwoordapparaat.

“Je spreekt met het antwoordapparaat van Ariana en Oscar. Wij zijn er even niet. Spreek je boodschap in na de piep en wij bellen zo snel mogelijk terug. Piep...”

Wat een standaardtekst en wat een eikel die Oscar, dacht Thei, heeft nog niet eens het antwoordapparaat aangepast. Is hij er niet of neemt hij gewoon niet op?

Terwijl hij de laatste happen van zijn broodje met een paar flinke slokken koffie wegspoelde, bedacht hij wat hem nu te doen stond. Hij kende Oscar helemaal niet. Hij had vroeger wel van Carian gehoord dat zijn moeder een nieuwe partner had, maar hij had hem nooit zelf ontmoet. Zij zouden nu al vijfentwintig jaar bij elkaar moeten zijn geweest. Carian was hem destijds wel een keer tegengekomen en had toen uitgebreid verslag gedaan aan Jens en hem, vooral over het feit dat ze geen grip op hem kreeg. Hij had dat wel geinig gevonden. Carian en geen grip ergens op krijgen, dat was een doorn in haar oog.

Hij besloot om eerst maar eens langs het huis in de Dorpsstraat te lopen. Het huis waar hij een behoorlijk deel van zijn leven had doorgebracht. Hij was benieuwd wat of wie hij er aan zou treffen. Toen hij zijn besluit had genomen, voelde Thei een zekere haast in zijn lijf opkomen, haast om in actie te komen en de verkenning te starten. Tien minuten later liep hij in de Dorpsstraat. Grappig hoor, al die kleine huisjes met mensen achter raampjes, ging het door hem heen. Wat een verschil met de enorme panden in de buitenwijken van New York, waar

iedereen achter een lange oprijlaan en hoge bomen zijn eigen privacy vierde. Gretig keek hij de woonkamers binnen zonder dat het al te veel opviel. Hij merkte dat hij langzamer ging lopen toen hij in de buurt kwam van hun huis, ja, het voelde inderdaad nog steeds als 'hun' huis. Hij had er samen met Ariana ongeveer twaalf jaar gewoond. Gelukkig waren er bijna geen mensen op straat, stelde hij vast. Het was ten slotte een dorp, waar iedereen elkaar in de gaten hield. Toen hij vlakbij hun huis gekomen was, hield hij even in en keek hij zo onopvallend mogelijk van de zijkant naar binnen om te zien of hij niet iemand zag loeren van achter de gordijnen. Toen hij langs het raam liep, voelde hij zich zeker genoeg om te blijven staan en durfde hij uitgebreid naar binnen te kijken. Hij zag niemand. Wel herkende hij een deel van het meubilair. Hoe was dat mogelijk, na zo'n lange tijd. Esmeralda en hij hadden al drie keer alle huisraad vervangen. Hij besloot aan te bellen, hij kon natuurlijk niet te lang blijven gluren. Er gebeurde niets. Hij luisterde aandachtig of hij enig gestommel in huis kon horen. Dat was niet het geval. Hij begon zich wat ongemakkelijk te voelen, zo voor de deur en keek wat onrustig om zich heen. Toen zag hij aan de zijkant het bord 'Aan de keukentafel' hangen. Hij moest glimlachen. De keukentafel was er blijkbaar tot het eind geweest. Zou hij... en voor hij het wist was hij door het gangetje naast het huis naar de achtertuin gelopen. Door het keukenraam kon hij naar binnen kijken. Niets veranderd.

Zijn ogen gingen langs de warme, grote, houten tafel met de comfortabele eetkamerstoelen. Die stoel daar links, dat was zijn stoel geweest, recht tegenover het aanrechtblad, zodat hij zijn moeder goed in de gaten kon houden als zij aan het koken was, maar ook met één oog op de tv gericht kon blijven. Even dacht Thei dat er iets bewoog in de keukenruimte, maar hij zag niets, het was ook maar een vage gewaarwording. Begin ik me nu van alles te verbeelden, vroeg hij zich af. Tegelijk wist hij dat dat niet klopte, het had echt even geleken of zijn moeder bij de tafel stond, bijna recht voor hem. Het was iets van een schemerachtig opkomend beeld van haar geweest, een verschijning die eerst iets bezorgds had uitgedrukt en meteen daarna iets opgewekts. Enigszins in de war van deze voor hem niet te doorgronden gebeurtenis liep Thei een paar passen naar rechts, tot aan het grote raam. Vandaar had hij zicht op de hele woonkamer en de open keuken. Nee, zo te zien was er niemand thuis. Even stond hij daar aan zijn kin te plukken. Hier blijven staan was geen optie, hij kon alleen maar betrappt worden. Hij moest maar even langs de rivier gaan lopen, zijn gedachten op een rijtje zetten.

De enorme wind overviel hem toen hij bij de IJssel was aangekomen. Ongelooflijk, hoe guur het kon zijn in het platte Nederland. Hij was het echt vergeten. In Amerika deed hij alles met de auto, voor zomaar wandelen had hij geen tijd. Hij trok de kraag van zijn trui omhoog en ritste zijn jas tot bovenaan dicht. Hij liep, niet wetend wat hij moest denken of beslissen, terwijl hij flitsen uit het verleden

opnieuw beleefde. Toen hij door en door koud en versteend was, beseftte hij dat hij terug moest gaan. Uitzoeken waar zijn moeder gecremeerd zou worden, misschien dat ze in De Herberg meer wisten. Thei keerde resoluut om. Hij zag op zijn horloge dat het kwart voor twaalf was. Hij zou met de lunch terug zijn.

Het warme schijnsel van het grand café op de benedenverdieping van het hotel deed hem goed. Hij liep naar binnen en stevende meteen door naar de kleine balie waarachter een jong ding verdiept achter haar e-mail zat. Uit de ruimte achter de deur van het cafégedeelte hoorde Thei gedempte stemmen.

“Weet jij misschien wanneer en waar Ariana van den Broek gecremeerd wordt,” vroeg hij op de man af.

Het meisje keek verward op van haar beeldscherm. Ze wist blijkbaar even niet wat te zeggen.

“Ik ben haar zoon en kom voor haar crematie.”

Het meisje keek hem vragend aan, ze herkende hem van de koffie en het broodje kaas van die ochtend, maar verkeerde blijkbaar in een dilemma. Thei bleef haar aankijken en ten slotte wees ze met haar vinger naar de ingang van het grand café.

“Het is een besloten gezelschap,” zei ze bedremmeld en zonder op te kijken.

Niet begrijpend keek Thei naar de deur en weer terug naar het meisje, dat haar hoofd wat oprichtte en in de richting van de deur knikte. Thei schatte in dat er niet veel meer uit zou komen. Hij liep naar de deur, stapte het café binnen en keek in het rond. Slechts een stelletje bij het raam en een klein gezelschap rond de open haard. Thei wist niet of hij verder zou lopen of terug zou gaan naar zijn kamer, toen hij haar naam hoorde. Ja, hij hoorde duidelijk de naam ‘Ariana’ vallen. Het kwam uit de hoek van de open haard. Hij bleef staan en keek iets beter de richting in van het gezelschap dat daar zat. Drie mannen en twee vrouwen met een fles bubbels en een grote schaal met broodjes op tafel. Duidelijk in een geanimeerd gesprek gewikkeld, waarbij iedereen vol aandacht leek voor de ander. Thei liep er langzaam naar toe. Er was blijkbaar net iets geestigs gezegd want iedereen grijnsde van oor tot oor.

“Ja, typisch Ariana,” hoorde hij een kalende man zeggen.

Opeens voelde hij een woede in zich opkomen. Had hij nu duizenden kilometers gereisd om dit lallende gezelschap al bij de lunch aan de bubbels te zien om de dood van zijn moeder te vieren? En zo kwam het er ook uit.

“Begrijp ik goed dat jullie de dood van mijn moeder vieren?” vroeg Thei agressief. De kalende man stond op van de kleine canapé en draaide zich om, om te zien wie dat had geroepen. Thei zag zijn gezicht eerst verstrakken, maar daarna verzachtte het weer.

“Jij moet Thei zijn,” zei hij. “Wij hadden je hier niet verwacht.” Hij liep op Thei af en zorgde ervoor dat Thei op gepaste afstand van het gezelschap kwam te

staan, dat volledig stil was gevallen. Hij nam dus tactvol plaats tussen het gezelschap en Thei.

Met een zachte, rustige stem nam de man het woord.

“Ik ben Oscar en wij voeren hier de laatste wens van je moeder uit, Thei. Ze is vanmorgen gecremeerd en wilde graag dat we haar gang naar het hemelse in kleine kring zouden vieren. In de kring die begrijpt hoe blij ze was om te kunnen gaan.”

Oscar pakte Thei's hand vast.

“Ze is gelukkig gestorven, dit heeft ze zelf zo gewild.”

Thei begreep niet goed wat Oscar bedoelde. Sterven is gewoon sterven. Hoezo, gelukkig en zo gewild? Terwijl hij dit dacht, voelde hij dat zijn hand plotseling heel warm werd. Het leek wel of hij de liefde van zijn moeder door de hand van Oscar heen voelde stralen. Hij raakte ervan in de war en geschrokken trok hij zijn hand met een ferme ruk terug. Deze abrupte reactie van Thei ontging Oscar niet, maar hij liet niets blijken. Onverstoord ging hij verder.

“Ik zou je graag bij ons gezelschap willen uitnodigen, want dat zou zeker Ariana's wens geweest zijn, maar het past daarbij niet om haar of ons vanwege haar laatste wens te bekritisieren. We stellen het op prijs als jij dat ook niet zou doen.”

Het was lang geleden dat Thei zonder weerwoord had gezeten, maar de omstandigheid dat zijn moeder zojuist was gecremeerd en dat hier nu een gezelschap op haar overlijden zat te drinken, sloeg hem met stomheid.

“Maar... wie zijn jullie allemaal... en wat...” was alles wat hij uit wist te brengen.

“Wij willen doen wat wij denken dat Ariana wil, Thei, en zij zou vast niet willen dat wij jou zouden buitensluiten. En wie hier zitten zijn Ariana's zus Beatrijs en haar man Bas, maar die ken je nog wel van vroeger, plus een goede collega en vriend Huug en zijn vrouw Sarah. Huug was de belangrijkste trainer en adviseur van haar bureau. En ikzelf natuurlijk, ik ben vijftientig jaar haar levenspartner geweest.”

Thei was nogal overrompeld, maar hij herpakte zich enigszins en deed een stapje opzij om het gezelschap wat beter te bekijken. Die kale, dat moet Bas zijn, dacht hij, die was toen al kaal. Goeie peer. En bij de open haard herkende hij Beatrijs, ze was een beetje rimpeliger dan vroeger, maar toch onmiskenbaar Beatrijs. De andere twee zagen er aardig uit. Hij richtte zijn blik weer naar Oscar die nu schuin voor hem stond.

“Logeer je hier?” vroeg Oscar.

“Ja, ik ben vannacht aangekomen.”

“Misschien wil je eerst boven je jas uittrekken en even bedenken wat je wilt doen. Je kunt ook vanmiddag bij ons thuis langskomen, dan kun je nog wat sfeer opsnuiven van je overleden moeder. Laat het me straks maar weten.”

Hoe het kwam wist Thei niet, maar de rustige stem van Oscar stelde hem meer op zijn gemak dan hij verwachtte. Hij dacht niet lang meer na.

“Is goed... ik denk dat ik graag bij jullie aanschuif nu ik haar crematie heb gemist,” zei hij terwijl hij zich omdraaide om naar de hal terug te lopen.

“Tot zo dan,” was het korte antwoord van Oscar.

Toen Oscar was teruggekeerd bij het gezelschap, was Beatrijs de eerste die volverontwaardiging haar mond opende.

“Hoe durft hij hier zomaar binnen te stuiteren, ze heeft hem in geen 23 jaar gezien? En hoe is hij er eigenlijk achter gekomen dat Ariana gestorven is? Dat zouden we toch voor ons houden?”

“Rustig, rustig,” onderbrak Oscar haar kalm, “ik weet ook niet hoe hij het te weten is gekomen, maar dat kunnen we hem straks gewoon vragen. Ik weet wel dat het Ariana’s grootste zorg is geweest dat ze zou heengaan zonder dat ze haar zoon nog zou hebben bereikt. Op het laatst kon ze niet meer wachten, maar ze heeft mij op het hart gedrukt om Thei met open armen te ontvangen als hij op de een of andere manier toch zou verschijnen. Dat heb ik haar beloofd. En nu is dat gebeurd. Ik hoop dat jullie deze belofte met mij waar willen maken en dat we nu laten rusten wat er in het verleden ligt. Ook ik heb natuurlijk niets met die jongen. We weten allemaal wat voor pijn Ariana heeft gehad met de situatie. Ik heb hem bij de haard uitgenodigd en ik hoop dat wij ons gesprek over Ariana gewoon kunnen voortzetten in de warme sfeer van zonet en dat we ons niet laten verleiden tot oppervlakkige praat omdat er nu een voor de meesten van ons vreemde bij komt zitten. Dus kom maar op met jullie verhalen.”

Oscar beseftte dat die laatste zin net iets te luchtig had geklonken. Hij merkte dat er iets ongemakkelijks en verkrampsts over het gezelschap was heengekomen. Ruim een minuut zei niemand iets.

“Dan ik maar eerst,” begon Bas eindelijk, “dan ben ik er vanaf.” En terwijl Beatrijs quasi opgewekt de glazen nog eens vol schonk en de aandacht van de ober trok om nog een extra glas en fles te brengen, stak Bas van wal.

“Ik heb eigenlijk niet zoveel te vertellen, behalve dat Ariana altijd aanvoelde als een echt zusje. Op de een of andere manier voelde ik me heel erg thuis bij haar. Ik dacht eerst dat dat kwam omdat Beatrijs zoveel van haar hield, maar dat was het niet. Ik geloofde in Ariana’s goedheid ondanks het feit dat ik haar niet echt begreep. Ze kon zo overtuigd zijn van haar speciale manier van zien. Van haar kijk op het leven, op de mensen. Maar ik kon haar daarbij lang niet altijd volgen. Toch voelde het voor mij altijd gewoon goed bij haar.”

Op dat moment stapte Thei het grand café opnieuw binnen en liep direct op het gezelschap af. Beatrijs sprong op van haar stoel bij de haard.

“Ga hier maar zitten, Thei, hier zat je moeder ook altijd. Ze zat hier zo graag omdat ze dan de zaak zo mooi kon overzien.”

Thei aarzelde niet, maar ging meteen zitten op de plek die Beatrijs zojuist voor hem had vrijgemaakt.

“Dank je.”

Thei was inderdaad oprecht dankbaar, want de enige andere plek die beschikbaar was, was naast Oscar, op de kleine canapé. Dat was hem toch net iets te intiem. Beatrijs schoof naast Oscar en kneep hem even in de arm.

“Opschuiven maatje.”

De ober kwam aanlopen en schonk Thei een glas champagne in.

“Op Ariana, die het zo heeft gewild,” zei Beatrijs. En je zag aan haar gezicht dat ze zich had verzoend met de bepaald niet gemakkelijke situatie.

Weloverwogen nam Huug nu het woord.

“Ze was een soort Jeanne d’Arc, nee, ik overdrijf niet, een echte heldin met een missie. Ik heb recht van spreken, want ik heb haar maar al te vaak aangevallen op haar missiedrang, zeker omdat zij er vaak ook zelf aan ten onder dreigde te gaan. Het is dus niet zo dat ik haar intenties niet respecteerde. Ik kon het gewoon niet goed aanzien dat zij alles gaf en dat anderen de dingen soms maar op hun beloop lieten. Op een of andere manier voelden ook haar klanten haar diepere doel en daarom vertrouwden ze haar. Ik heb daar veel werk aan over gehouden, werk dat ik anders niet had gehad, maar wat mij bijzonder heeft vervuld. Op een of andere manier bracht Ariana een trilling over waarmee zij anderen steeds wist te raken. Binnen onze eigen organisatie zorgde ze ervoor dat iedereen ‘zijn ego-hoed opat’. Ze hield altijd de grote lijnen en het algemeen belang in het oog. Daarbij kon ze flink confronterend zijn als mensen niet ‘for the good of the whole’ bezig waren. Degenen die hun hoed niet wilden opeten, werden soms furieus op haar, vooral omdat niemand een kant op kon, omdat het zo verdomde waar was wat ze zei. Maar het ging haar niet in haar kouwe kleren zitten. Regelmatig moest ze afblazen, omdat ze er verschrikkelijk onder kon lijden dat niemand anders deze rol op zich wilde nemen. Ze kwam dan vaak bij mij langs om haar hart uit te storten. Dan mocht ik haar ongeloof aanhoren over het feit dat iemand niet kon zien wat hij bewerkstelligde. Ze wilde dan steeds dat ik mijn mening over zo’n situatie gaf. Dat deed ik dan ook. Niet om haar visie te bevestigen, maar omdat ik bang was dat ze ooit de moed zou verliezen en dat er niemand anders zou zijn die die rol zou kunnen oppakken en dat niemand de woede zoals zij die op haar bord kreeg uit zou kunnen houden.”

Het was stil geworden en iedereen herkende iets van Ariana in Huugs verhaal. Thei zat voor zich uit te staren. Wat Huug had gezegd was maar half tot hem doorgedrongen. Hij begreep wel dat het over een kant van zijn moeder ging die hij niet goed kende, die hij eigenlijk nooit helemaal had leren kennen.

Beatrijs was de eerste die de stilte niet langer kon uithouden. Met tranen in haar ogen stond ze op en greep de schaal met broodjes.

“Neem er eentje, we zitten allemaal zo ontegenwoordig te luisteren, dat we gewoon vergeten wat te eten,” klonk het al te gemaakt luchtig.

En terwijl ieder haast mechanisch een broodje van de schaal pakte, was daar opeens de vraag van Thei.

“Hoe is ze eigenlijk gestorven?”
Weer viel er een stilte.

“Ze is ‘uitgetreden’, uit haar lichaam getreden.”

Het was Oscar die dat zei.

“Ik weet dat dit een moeilijk verhaal is, maar ze heeft ooit een aantal dromen gehad en in die dromen kon ze dat, zo zei ze. Geloof het of niet, maar Ariana kon haar lichaam verlaten als ze dat wilde.”

Oscar zweeg even en keek iedereen aandachtig aan, alsof hij van ieders gezicht wilde aflezen of hij wel verder kon gaan met wat hij wilde vertellen.

“Ze vertelde me ooit een verhaal, dat speelde in Egypte, het oude Egypte. Dus erg lang geleden. Ze vertelde me ook dat ze daar zelf bij was geweest. En dat ze ook toen al in staat is geweest haar lichaam te verlaten als ze dat wilde. Ze heeft dat verhaal ooit opgeschreven omdat ze diep van binnen wist dat dat belangrijk voor haar was. En nu heeft ze dat vermogen, kunnen uittreden, opnieuw gebruikt. Ze heeft trouwens gezegd dat ik er ook bij was in die Egyptische tijd en hoewel ik zelf minder specifieke herinneringen heb aan dat vorig leven, kon ik mij toch goed in haar verhaal inleven.”

Oscar had zich helemaal niet voorgenomen zo over het sterven van Ariana uit te weiden. Zeker niet nu en zeker niet hier. Maar de vraag van Thei had hem ertoe gebracht. Hij had gelukkig niemand verteld dat hij er met een kussentje naast had gezeten toen ze was gegaan, en dat ging hij zeker ook niet doen. Oscar was blij dat de stilte nu minder lang duurde en dat Huug opnieuw het woord nam.

“Dat konden priesters in de Egyptische tijd,” zei Huug bedachtzaam. “Uittreden bedoel ik. Het was een deel van de inwijding. Ze lieten de inwijdelingen plaatsnemen in een sarcofaag en dan moesten deze, om te bewijzen dat ze priesterwaardig waren, maar zien dat ze er weer levend uit kwamen. Het schijnt zo te zijn, dat ze in een toestand van een soort doodsslaap kwamen, hun ziel kwam grotendeels los van hun lichaam, zo kom je op de rand van de dood. Velen kwamen daarbij ook echt om het leven. Ik geloof in vorige levens, daar durf ik best voor uit te komen, maar ik denk dat die eerdere levens alleen in je herinnering naar boven komen als dat nuttig voor je is. Als het verhaal je iets te vertellen heeft en het je verder helpt in het leven nu.”

Ook Huug hield hier even stil. Hij zat wat voorovergebogen op zijn stoel en leunde met zijn armen op zijn bovenbenen. Hij tilde zijn hoofd wat op en keek in het rond. Hij zag dat alle gezichten op de vloer waren gericht. Hij vatte dit op als een teken van concentratie. Het gaf hem de moed om zijn verhaal voort te zetten.

“Ik ben een jaar of dertig geleden met Ariana in Egypte geweest voor een training. Ze is toen op een middag met een gids gaan paardrijden. Toen ik daar op een dakterras zat te lunchen, kon ik haar zien terugkomen. Ze reed in een wilde rengalop langs de Nijl. Het was onvoorstelbaar wat zij met paarden kon, hoeveel

vertrouwen zij en het paard in elkaar hadden. Ze had me daar nooit over verteld en ik wist dus niet wat ik zag. Ze leek wel samen te vallen met het dier en met de omgeving. Ik zag Ariana ineens in een grote eenheid opgenomen. Alsof dit ooit haar echte thuis was geweest. Als een strijdster in een groot verband. Zo zag ik haar. Ik kan het niet anders uitdrukken.”

Weer werd het even stil. Het was opnieuw Beatrijs die het woord nam.

“Geloof jij in vorige levens, Thei?” vroeg ze.

Thei wist eerst niet goed wat hij nu moest zeggen en produceerde het schuine lachje, dat zo karakteristiek voor hem was. De stiltes die steeds vielen als iemand gesproken had, vond hij maar beklemmend. Hij vond dat het tijd werd die beladen sfeer te doorbreken.

“Nee, niet echt, maar ik wordt er wel steeds vaker mee geconfronteerd. Ik moet eerlijk bekennen dat ik zelfs in mijn eigen bedrijf meedenk met de reïncarnatielulkoek van de ontwerpers in twee nieuwe games en ik moet toegeven dat het spannende perspectieven opent. Je moet met je tijd meegaan. Marketing is marketing. Maar in het echt, nee.”

Meteen nadat hij zijn woorden had uitgesproken, merkte Thei dat hij zich had vergist. De stemming was allerminst omgeslagen. Sterker nog, niemand durfde hem aan te kijken. Alsof ze allemaal bang waren iets te zeggen dat verkeerd zou vallen. Beatrijs was de enige geweest die haar ogen onophoudelijk op Thei had gericht. Zij was dan ook degene die het gesprek over een andere boeg wist te gooien.

“Maar wat herinner jij je dan Thei, van Ariana?” vroeg ze zo onnadrukkelijk mogelijk. Het was duidelijk dat zij zelf ook gespitst was op een antwoord op die vraag, omdat zij die voor zichzelf nog nooit beantwoord had. Thei greep de vluchtweg die Beatrijs hem bood met beide handen aan.

“Nou ja, ik weet natuurlijk wel dat ik op een gegeven moment heb moeten kiezen voor een van de twee gezinnen. Voor die van mijn vader Jens met Carian of voor mijn moeder, met welke partner dan ook. Ik heb op een gegeven moment gekozen voor mijn vader en Carian. Ik heb later wel eens aan die keuze getwijfeld, maar ik heb me ook afgevraagd waarom Ariana nooit voor mij gevochten heeft. Ze heeft nooit via de rechter een bezoekenregeling afgedwongen. Ik was pas dertien, ja! Ze heeft na een telefoontje met mij, later overgenomen door Jens zich gewoon laten afschepen.”

Tijdens zijn woorden had Thei een woede in zich voelen opkomen. Zijn laatste zinnen waren er dan ook onbedoeld fel uitgekomen. De wenkbrauwen van Beatrijs vlogen omhoog.

“Wist je dan niet hoe moeilijk die afweging voor haar was? Wist je niet dat zij dacht dat jij de rust nodig had om niet in die spagaat van twee gezinnen te zitten? Wist je niet wat het haar heeft gekost om haar recht niet op te eisen?”

Weer was het een tijdje stil. Beatrijs maakte in haar lichaam de pijn en twijfel van Ariana voelbaar in de ruimte.

“Nee, dat wist ik niet,” zei Thei berustend.

“En nu is het te laat.”

Terwijl Beatrijs de glazen nog eens volschonk om de pijnlijke stilte te verdrijven die ze mede zelf veroorzaakt had, nam Oscar het woord.

“Het is nooit te laat. Het is nooit te laat om dingen in te zien en je daarvan bewust te worden, laten we dat vooral niet denken.” Oscar zweeg even en draaide zich om naar Thei.

“Ik weet dat Ariana’s grootste pijn was dat ze jou niet heeft kunnen bereiken, Thei, maar zij wist ook: ‘voor alles is een tijd’. Op de een of andere manier bereikt ze je nog wel. Desnoods in dat andere leven waar jij niet in gelooft.”

Thei begreep niet hoe het werkte, maar deze laatste woorden van Oscar stelden hem opnieuw gerust.

“Ik ken haar van meerdere levens, waarvan ik me meer bewust ben dan die in Egypte, en zij heeft mij de rust geschonken die ik nodig had na vele levens van strijd,” zei Oscar terwijl hij zijn volle glas van de tafel nam. “Ik ben haar daar dankbaar voor. Ik had nooit verwacht dat iemand mij zo lief kon hebben. Door haar heb ik geleerd van mijzelf te houden. Maar ik weet ook dat ze niet makkelijk was. Haar waarheid was haar waarheid en dat kon ik soms maar moeilijk accepteren, ik had ook mijn eigen waarheid. Maar zij bekeek de wereld vaak vanuit een ander perspectief. Het bleef bij Ariana niet beperkt tot de waarheid van de ene mens tegenover de waarheid van de andere mens, want daar kom je nooit uit. Dat overstijgende perspectief, dat er een waarheid is die objectiever is, die voor ons allemaal geldigheid heeft, dat besef, dat is voor mij haar grootste nalatenschap.”

Het werd weer stil.

“De flessen zijn leeg en ik ben nog niet geweest,” zei Beatrijs. “Maar ik heb eigenlijk niet zoveel te vertellen. Ik geloof ook niet in meerdere levens. Ik voelde mij gewoon ongelooflijk verbonden met Ariana, zoals ze was, in het hier en nu. Net als Bas heb ook ik niet altijd al haar keuzes gesnapt, ook niet met jou, Thei, dat geef ik eerlijk toe. Maar ik heb onvoorwaardelijk van haar gehouden en haar onvoorwaardelijk gevolgd en ik vind het erg dat ze zo terug verlangde naar boven, naar haar dood.”

Ze moest huilen en het leek erop dat ze geen woorden meer over had. Oscar nam het woord.

“Je bent je hele leven haar grootste steun geweest, Beatrijs, en die steun was enorm belangrijk voor haar. Haar keuzes heeft ze zelf ook niet altijd begrepen op het moment dat ze die maakte, maar juist daarom was jouw onvoorwaardelijke steun en ook die van Bas zo essentieel voor haar. Anders had ze die keuzes misschien niet kunnen of durven maken.”

Oscar keek Beatrijs liefdevol aan. Ze veegde haar tranen met de mouw van haar blouse van haar wangen af en knikte met haar hoofd.

“Misschien is dit een mooi moment om af te sluiten,” bracht Oscar naar voren.
“Haar wil is geschied.”

Ze stonden op en namen afscheid, daarbij kusten ze elkaar zonder veel woorden. Iedereen was bezig met zijn of haar eigen belevingen, maar iedereen verlangde ook naar rust, om los te komen van alle opgedane impressies. Ook Thei was opgelucht dat hij terug kon gaan naar zijn kamer.